

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Макъ

Бэдзэогъум и 27-р – Адыгеим
къэралыгъо гъэпсыкъа иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
пъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкъы

№ 30 (22479)

2022-рэ ильес

ШЭМБЭТ

МЭЗАЕМ и 19

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыкъ къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

Мамыр псэукІэр агъэпытэ

Хэгъэгу зэошхом ильэхъан Адыгеир тидзэхэм шъхъафит зэрашыжыгъэм, хэгъэгум иуххумакло и Мафэ афэгъэхыгъэ зэхахъэхэр тыгъуасэ республикэм Ѣыкуагъэх.

Къопэ гаризоным къулыкъур щызыхъыхэр, нэмыкъхэри. Ахэм «Егъашээр машом», мемориал комплексым къэгъагъэхэр акъэральхъагъ, заом ильэхъан лыыхъужьныгъэ зезыхъагъэхэм шъхъащэ афашыгъ.

Урысъем и лыыхъужъэу, республикэм и Парламент идепутатэу Цэй Эдуард, Адыгэ Республикэм лъэпкъ йохэмкъ, йэкъыб къэралхэм ашыпсэурэтильэпкэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкъэ ыкы къэбаржъугъэм иамалхэмкъ и Комитет ишацэ Шъхъэлхъо Аскэр, Адыгеим и ДОСААФ ишацэ Барцо Тимур, Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Совет итхъаматэу Къудажэ Аслъян, нэмыкъхэри зэхахъэм хэлажъэхэрэм гүшүэгъу афэхъугъэх.

Урысъем, Адыгеим ябыракъхэр зыыгъ армейцэ цыкъуухэр зэкүжъэу фэпагъэх. Къэлэеджаклохэр саугъетым ыпашъхэ

щытхэу лыыхъужъынгъэм, патриотическэ плуныгъэм, Ѣылэнгъэм афэгъэхыгъэ усэхэм къяджагъэх.

Гъогу къыхъэ техъагъэх

Урысъем и ДОСААФ икъутамэу Адыгеим Ѣылэр ильес 95-рэ, Адыгеим фашист техаклохэр зыщызэхакъутагъэхэр ильес 79-рэ зэрэхъухэрэм афэгъэхыгъэу машинэхэр зэхэтхэу Мыекъуапэ икъихи, Тэхъутэмыкъое районым икъуджэу Афыпсылэ къягъэх.

Купыр гъогу чыжъэ техъаным ыпекъе Адыгеим и ДОСААФ ишацэ Барцо Тимур къыуагъ Тэуцожь, Тэхъутэмыкъое районхэм якъуаджэхэм, Адыгэкъялэ къазэрэштиштхэр, цыифхэм зэраукиштхэр.

Республикэм и ДОСААФ ыкы Адыгеим иветеранхэм я Совет зэхахъэгъэ юфтхъабзэм плуныгъэ мэхъанэ илэу зэрэштыр зэхахъэхэм къащауагъ.

Адыгеим Ѣыл нэбгырэ мин 80 Хэгъэгу зэошхом хэлэжкагъ, мин 33-рэ заом Ѣыфэхыгъ. Нэбгырэ 59-р Советскэ Союзым и лыыхъужъ хъуугъэ, Ѣытхъум иорден къафагъэшьошагъ. Заом ыкыб Ѣылехэу чэчи мафилажъэхэзэ, нэбгырэ мин пчагъэмэ лыгъэ зэрахъагъ, Теклоныгъэм и Мафэ къагъэблэгъагъ.

Урысъем ухумэн юфыгъохэмкъэ имазэ ДОСААФ-м зэхиши, зэйлэгъухэр зэрэклуагъэхэр зэфахъысыжыгъэх. Машинэхэр зэхэтхэу къудажэхэм адэхъагъэх, Урысъем, Адыгеим ябыракъхэр ашагъэбябетагъэх. Шэжь ялэу ныбжыкъэхэр зэралхъэрэм тэгэгушхо, мамыр псэукъэр нахышу зэрэхуущтым цыифхэм яцыхъэ зэрэтельир зэхахъэхэм къащауагъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Мыекъуапэ итемыр лъэны-
къокъа Ѣыл э мемориал зэхэт-
саугъэтхэм адэжь пчэдйжым
зэлүүлэх Ѣыл э Ѣыл ашыгъэхъагъ. Хэгъэгу
зэошхом лыыхъужъынгъэ Ѣыз-
зыхъэгъэ тидзэкъолхэм яшэхъ
зэрагъэлхэлэрэм фэгъэхыгъэ
гүшүэхэр пчэгум Ѣылгъэх.
Хэгъэгур къаухъумээ зыпсэ
зытыгъэмэ зы такъикъэ афэ-
шыгъуагъэх.

Дээ-спорт джэгукъэхэм ахэ-
лэхъэрэ къэлэеджаклохэм, ар-
мийцэ цыкъуухэм Урысъем,
Адыгеим ябыракъхэр аягъ-
хэу «Егъашээр машом» дэжь
къыщызэрэгүйгъэх. Урысъем
и ДОСААФ икъутамэу Адыгеим
ѡылэр зызэхашагъэхэр ильес
95-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ
нэрыльэгъу іэпилэгъуухэр
пчэгум дахэу къыщагъэлхэ-
шыгъуагъэх.

Лыыхъужъхэр агъэлъапэх

1943-рэ ильесым, мэзаем и
18-м, тидзэхэм фашист техаклохэр
зэхакъутэхи, Адыгеир шъхъафит ашыгъыгъ. Тар-
ихъым инэклубхъохэр республиком
агъэлъапэ. Зэхахъэм хэлэ-
жагъэх Адыгэ Республикэм

Джэпсальэм иғъэхъазырын

УФ-м и Президентэу Владимир Путиним ильэс къэс УФ-м и Федеральне Зэлукэ фигъэхырэ Джэпсальэм иғъэхъазырын епхыгъэ зэхэсүгъохэр ригъэжьагъэх.

Апэрэ мэзаем и 17-м зэхицэгъагъ. Экономикэм хэхъонигъэхэр егъэшыгъэнхэм, цыфхэр социальнэ ухуме гъэнхэм, нэмийкхэм афытгээпсихъагъэ зэшохыгъэ хүгъэхэм, тапэкээ пшъэрыльяа щылэхэм нахьыбэу ар афэгъэхыгъагъ.

Инфляцием зэрэхахъорэр

къязэтегъэуцогъэним юф дашэнэу пшъэрыль къышыгъ. Правительствэмрэ Гупчэ Банкынрэ ащ фигъэзагъэх. 2022-рэ ильэсим цыфхэм гъотэу яэр проценти 2,5-кэ къэлэтыгъэним фэгъэхыгъэ пшъэрыльхэри къышыгъэх. Ахэм ягъэцэктэн шоокл зимили юфу зэрэшчытим къыклигъэтхыгъ.

— Джэпсальэр Президентым гущыгъэ зэфэшхъафыбэ зыщтырэ псэлэ къыхэу щитэп. Къэралыгъом хэхъонигъэхэр ышынхэм, иэкономикэ зиушъомбгууним афытгээпсихъагъэу неущ юфу зэдэштэштим ар фэгъэхыгъ. Зигъот макъю, щылэктэ дэй илэу къэралыгъом исым ипчагъэ къегъэхыгъэнир типшэрыль шхъа/лехэм ашыц. Уасэхэр зэрэдэкүаехэрэм цыфхэм къин аргэлэлэгъу, — **къыуагь Владимир Путиним.**

Бюджетым ахьщэ тедзэу къыдыхалытагъэр пэуагъахъээзэ пенсионерхэм, къэлэцыкъу зэрыс унагъохэм зэтыгъо ахьщэ лэпилэгъу зэраратыгъэм, пенсионерх, лэжжапкэр индексации зэрашыгъэхэм ягууль къышыгъ. Аш лыныдзагъэу цыфхэм гъотэу яэм хэгъэхъо гъэним пае социальнэ зэтыгъо лэпилэгъум имызакью, экономикэм зэрэшчтэу хэхъонигъэхэр егъэшыгъэнхэм мэхъанэ зериэм къыклигъэтхыгъ.

«Спутник V-р» пIэльэ гъэнэфагъэ имыIэу атхыгъ

Коронавирусым пэуцужырэ вакцинэу «Спутник V» зыфиорэр шоонгионгъэ зиIэхэу зыхальхагъэхэм ильэс тешлагъэу яантителахэр заупльэкүум шапхъэ инхэр яэу къыгъэлэгъуагъ.

Социальнэ хэхъонигъэхэмкээ Москва имэр игуадзэу Анастасия Раковам къызэриуагъэмкээ, препараторын иуштэйн лъагъэктэнэу 2021-рэ ильэсим тигъэгъазэм унашю ашыгъагъ. Прививкэр захальхьэ-

рэ ужым мээ 12 зытешлэктэ, аш ишнэгъончагъэ ыки иммунитетыр зэригъэптиэрээр джыри зэ аупльэкүгъ.

— Ушэтын тедзэхэм ауж вакцинациер зыфашыгъэхэм зэктэми яантителахэр IgG-м

шэпхъэ ин яэу къыгъэлэгъуагъ, — хигъеунэфыкыгъ Раковам.

Мэзаем и 17-м ехүулэу ушэтынхэм хэлэжжэрэ нэбгүрэ мини 3-м щыщэу 1323-мэ яанализхэр къэкложыгъэх ыки процент 80-мэ яантителахэр BAU 200-м нахь лъагхэу къычэлэгъ. Ар къэгъэлэгъон ин дэдэу аллытэ.

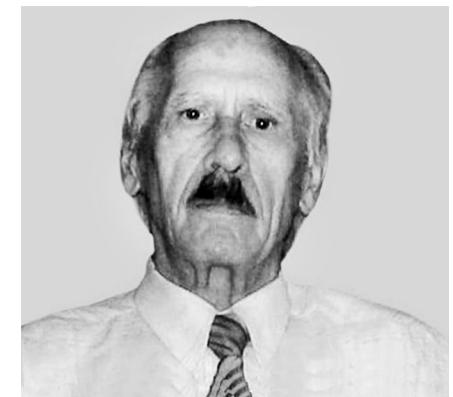
УФ-м псауныгъэр къэухум мэгъэнымкээ иминистрэ Михаил Мурашко къызэриуагъэмкээ, коронавирусым пэуцужырэ вакцинэу «Спутник V-р» шуугъэу къытырэмкээ пIэльэ гъэнэфагъэ имыIэу атхыгъ. Эпидемиологиекээ ыки микробиологиекээ ушэтын Гупчэм илаштэу Александр Гинцбург къызэрэхигъэшгъэмкээ, вирусым изэмлэлэужыгъуагъэ адрэ вакцинэхэм анахы мыр нахь дэгъоу пэуцужы.

Шэныгъэлэж цэрыоу, социологии шэныгъэхэмкээ докторэу, профессорэу, Адыгэ Республиком наукэмкээ изаслуженэ йофышэшкоу Афэшыжь Тыркубый Индрисыкъом идунаи зэрихъожыгъэр лъешэу гүхээ зэрэшхүхүгъэм фэгъэхыгъэу Адыгэ Республиком и Лышихъэу Къумпыл Мурат инстраграм мыхэр ритхагъэх: «Афэшыжь Тыркубый социологием ылъапсэ Адыгеим щызыгъэтэлэгъэ шэныгъэлэжхэм, республикэм социологии шэныгъэхэмкээ иапэрэ докторхэм зээ ашыц.

Тиреспублике имызакью, зэрэ Темир Кавказэу аш ыцэ шызэлъашэ. Ильэс 35-м къехьурэ ар Адыгэ къэралыгъо университетэйм щылэжьагъ, АКъУ-м философиемэ социологииемкээ икафедрэ ильэс 18 пэщэнгъэ дызэрихьагъ. Афэшыжь Тыркубый монографие, научнэ, публицистическэ статья пчыагъэ ытхыгъ, шэныгъэхэмкээ кандидат, доктор пчыагъэ ытхысагъ. Щылэнгъэ хэшыкъышо физиэгъэ, шэныгъэ куу зиIэгъэ шэныгъэлэжхэм иныбдажэхүхэми иофшэгъухэми ыгу афихыгъагъ, студентхэмрэ аспирантхэмрэ ягъэхъагъэхэм агъэгушоштыгъ, яофыгъохэм агъэгумэкъытгъ.

Шэныгъэлэж цэрыор, цыф шагъор ренэу шуукэ тыгу ильшт. Афэшыжь Тыркубый иунагъорэ илахьылхэмрэ сафэтхуаусыхэ, якъин адэсэгошы».

Коронавирусым къихэкъыгъэ узхэр

Общественнэ шошыр зэзыгъэшээрэ Урысые гупчэм (ВЦИОМ) коронавирусыр къызэузыгъэхэм нэмийкл узхэр аш хахыгъэхэмэ зэрэгшэе шоонгиоу къэупчлэнхэр ригъэктокыгъэх. А юфтхабзэм къызэригъэлэгъуагъэмкээ, коридыр къызэузыгъэхэм я процент 79-м нэмийкл узхэр аш хахыгъэхэу къауагъ.

Сымэджахъэхэм азыныкъом мэр ыки шхынхэм яэшүүгъэ зэхашлэреп, процент 38-р къарынчэ хуугъэх, процент 29-м — яжыкъэшэн хылын, процент 19-м чынчир ашлокодыгъ, процент 17-р чэфынчагъэшэн ыштагъэх, процент 16-м — гумэкъынгъэр къатекло, проценти 7-м аллергие яэ хуугъэ.

COVID-19-р къызэузыгъэхэм я процент 80-м хэушхъафыкыгъэ реабилитациер амыкунэу рахъуагъ. Зыпк иуцжынхэм фэшл процент 64-р лэээтуу уцхэм яшъуагъэх, процент 54-р жыы къабзэм хэтыгъэх, процент 42-м жыкъэшэпэ зэхэлтэйм зишугъэ екырэ гимнастикэр ашыгъ, процент 41-м физкультурэр къыхахыгъ.

Адыгэхэм ятарихъ, лъэхъаныр

Ошьадэ ижъырэ саугъэт

Дунэе археологиет анахъ щыцІэры Io Iuашъхъэмэ ащыщэу Ошьадэ зетІэгъагъэхэр мыгъэ ильэсий 125-рэ мэхъу.

Ильэс 15-кіе узэкІэлбэжьмэ, Ошьадэ затыгъагъэр ильэсий 110-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэу Мыекъопэ къэлэ телевидением къэгъэлэгъон тырихынэу риухуухъэгъагъ. Урамхэу Подгорнэмре Курганнэмре зыщызэуалІэхэрэм сэри сыздащэгъагъ.

Мы чыпіләм 1897-рэ ильэсүм шауплъекІугъэгъе Мыекъопэ юшъхъешхом фагъэуцуғъэу саутъэт щыт, сурэтхэр хэутыгъэх.

Операторым камерэр къышти, лъэкъуиц къэгъэкъоным тегъеуцогу фимыфээ, унэгъуицыкіе пэчыхъэ 1егум нью горэ къыдэки, ІеутІехэр ышыимэ, ымакъэ 1етыгъэу куозэ тыздэштымкіе къежъагъ. «Мы Iuашъхъэм черкесхэм яоф хэльэп, славянхэр ары зэтэзытхъогъагъэхэр!» – ылозз урамыр къытаджэштэгъэх.

Телевидением иофышІэу Светланы Абакумовамрэ сэрырэ хурэр къыдгурумылоу нюомыгы темыфэрэмкіе таупчыгъ.

Бзыльфыгъэм къызфыуагъэхэр тымышІехэр къычіэкігъ: Iuашъхъэм къытенэгъэгъе ятэм тлогъогогъо етІэжъагъагъэх. Зэмкіе – 1916-рэ ильэсүм ашь зыфежъэхэм ятэжь ахэтэгъ. Ашыгъум етэ гъэжъагъэм хэшүкъыгъе урыс хъакъу-шыкъухэм якутафэхэр къычахыгъагъэх. Ятонэрэмкіе – 1926-рэ ильэсүм къенагъэр тыратхъужынэу зекхъам, ятэ ягъусагъ. Ашыгъум чычігъе чіхъаплэ къыхагъэштэгъагъ. Зыгорэ чіэшхъэу, ятэр къеохыкъома чимыптыхъаным фэш хабзэм афимыдэу къыуагъякъыгъагъяжъ ыкчи машэр агъесэинжыгъагъ.

Мыш дэжьым къызгурыйагъ спавянхэм яхакъу-шыкъу къутафэхэр къыиздэкигъэнхэ ыльэкъытъир. Апэдэдэ профессорору Веселовскэм Ошьадэ зырехътэхэм, ятэу тельыр зэктэ тырахыгъагъэп, ыгузэу чытЫркэ (траншея) датыкыгъагъ нахъ. А лъэхъаным аш фэдэ шыкъикэе Iuашъхъехэр ауптэкъущтэгъе. ыгузэу къыратыкыгъагъе ыкчи анахъ уас зиэхэр къычахыти, къэгъесэм им ятэу тельым инанхыбэ къытыранштэгъе. Нэбъырабэу чыреу ыубытгъагъэхэм къазгырхэмкіе яоф ашэштэгъе. Ахэр зэршхэштэгъэх шыкъухэр залэкІекъутыхъехэр, машэу ратыкыгъэм радзэжыгъагъэх. Ахэр нюом игупсэмэ къычахыткыгъагъагъ.

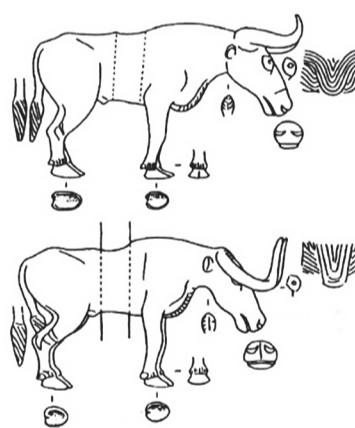
Я XIX-рэ лэшІэгъум икэухым, нэужими ильэсүм заулэрэ урыс унагъохэр етэ гъэжъэгъе къошынхэмкіе, лагъхэмкіе шхэштэгъэх. Адигэ унагъоме, къэзэкхэм ащащэфыгъэхэр, ахэм афэдэхэр яэштэгъэх. Аклоцхэр уцышхэу, апчым фэдэу жыую игээлыкыгъэхэр, лэгъэ зытЫурэ, къошын Iu лягэхэмрэ (кринка) тянэжк ялагъэхэр къэсэшлэжы. Къошынхэр зитхъакыхэмкіе, гүшъынхэр, чэу пчагъушхъэмэ апишэштэгъэх.

Ошьадэ етІэнхэу зэрэхъугъэр

Я XIX-рэ лэшІэгъум Урысын игупчэ къырагъэкощики цыфыбэ Пшызз шольыр «Чыгукъэм» къырагъэтысхъэгъагъ. Ти Хэкужь юшъхъабэу итхэм пкыгъо ляпІэхэр зэрачІэлхэр зашлэм, хъункла-хохэр, куп-купэу зэхахъэхи, къачахыхэрэд ащэху е агъэткүхэу фэжъагъагъ. А къэбарыр Урысын императорскэ археологии комиссием зыльэлэсүм, профессорэр Николай Веселовскэр пащэ къифашы, экспедиции талъэныкъо къа-гъикъогъагъ. Джашыгъум 1896-рэ ильэсүм станицэу Белореченскэм (Шытхалэ) ихэгъу-

логие культурэ шэнэгъэм хагъэхъагъ. Тиадыгэ тарихъ ия XIII – XV-рэ лэшІэгъухэр къыхъутихъ.

Енэгүяжъо джащыгъум нарт Iuашъхъэу Ошьадэ икъэбар Веселовскэм зэхихыгъагъекъ. КъыкІэлтыкъогъе 1897-рэ ильэсүм профессорым сурэтыши цэрийлоу Константин Рерих игүсэу Мыекъуапэ къэкъогъагъ. ИофшІэнхэр рамгъажхээзэ абдзаххэмрэ мэхъюшхэмрэ ятхъэлэлэпэштэгъэу ыкчи хэсээ зэлүкіланштэгъэх тэхчэгъытэгъэ. Ошьадэ исурэт Рерих ышыгъагъа ыкчи эзкложын зыдишэжьгъагъ. Сурэтышхор Ленинград университетим идэпк 1991-рэ ильэсүм нэс пыльэгъагъ. Хабзэр зызэблахъум – чіэклюдикыгъ.

Ошьадэ къычахыгъе дышъэ ыкчи тыжын цүхэм анатээмэ атешыхъэгъе тхыппхъэхэм узэяпльмэ, зэфэшхъафх, абжъакъохэр зэфэдэхэп.

шхъэмэ юшъхъэ 56-рэ ашари-гъэтэгъагъ.

Къачахыгъе пкыгъома афэдэхэр зыпарэкли къамыгъотыгъэхэр хъалэмэ шыыпкагъэх, арти, хэушхъафыгъагъэу Белореченскэ (Шытхэлэ) архео-

Къычахыгъ-гъэр

Мыекъуапэ икъокылІэкэ штэгъэхэе Ошьадэ ыгузэу метрихъэр ныкъорэ ишъомбгуягъэу метришэу зыратыхым,

Урысынкіе анахъ къошын гъэжъэпэх хъакужыр псуэпэ-жъэу Гхэгъугъапэм къыщычэтихъгъ, Мыекъопэ культуру, къу. Тэуйхъабл.

ыльякъохэр къэшхуагъэхэу, джабгүбүгүмкіе мыжкуакъэм ательэу хъадэ къупшхъэхэр къычагъэшыгъагъэх. Тыжын пкыгъогъэ зытЫурэ тьюпльэ пчыпуджын пэре нылэп аш къынхыгъагъагъэр.

Иуашъхъэм ыльячэл нэс зытырыхам, етІэф мыжъо зэпшытэгъэхэр ыльячэл къегъэтыльэ-къигъэхэу къыхагъэшыгъагъ. А мыжъомэ къагъэпштэгъэхэу, кромлемхэм, ыклоц пхэмбгэу Iуужхэмкіе зэпшытэгъэу, бэнитэ зэхэтэу къычахыгъэшыгъагъ. Якуогъагъэр зы метрэрэ сантиметрэ 42-рэ ху-щтыгъэхэу. Бэнчіэхэр къулэджэ мыжкуакъэм къэпкІэгъагъ, къопиллымэ пкъеужъуихэр аччэлтэгъагъ. Хъадэ зырызэу аральхъажыгъагъэхэм альякъохэр къэшхогъагъ, ашхэхэр къыблэмкіе гъээгъагъ. Джа-бгүмкіе ахэри мыжкуакъэм ательгъэх. Шхъамысхэу атэратэкъогъэгъе щыфэм къупшхъэхэр пльжыбээ ышыгъагъэх.

Къыблэмкіе гъээгъагъе бэзным дэлтэгъээм пкыгъуабэ пылыгъэ: дышъэ къегъагъэхэр зытешыхъэгъэхэе диадемэр, щыгышихуэу ыкчи щыгыжы-хеу таажынам, дышъэм, мыжъо ляпІэхэм ахшыкыгъэхэр. Япчыагъек 5000-м ехуутыгъэх. Дышъэ тенч плуакъэм ахэутыгъагъэ асльанхэмрэ цүхэмрэ, акільэныкъохэр къа-

тепшыххэу, пшы пчагъэх ху-щтыгъэх. Лъэбакъохэрэм фэдэу шыгъэхэу апакъэм гонжы-хеэх аххэгъагъэх. Ахэр зы-горэм тырадэштэгъэх, радэштэгъэх. Апэрэ дышъэидэхэр ары зыфэдагъагъ. Нэужым охтабэ тешли сиримхэр, дышъэ Iу-данхэр ялэх зэххум, хадыкыхэр рагъэжъагъ.

Хъадэ къупшхъэм ыбгъукэ 8 хуухэр таажын сирбыхэр зы метрэрэ сантиметрэ 17-рэ якы-хагъэхэу Ѣылтыгъэх. Ахэм апагъанштэгъэ дышъэ ыкчи таажын цу скульптурэхэр тлу-ритлоу къаголыгъэх.

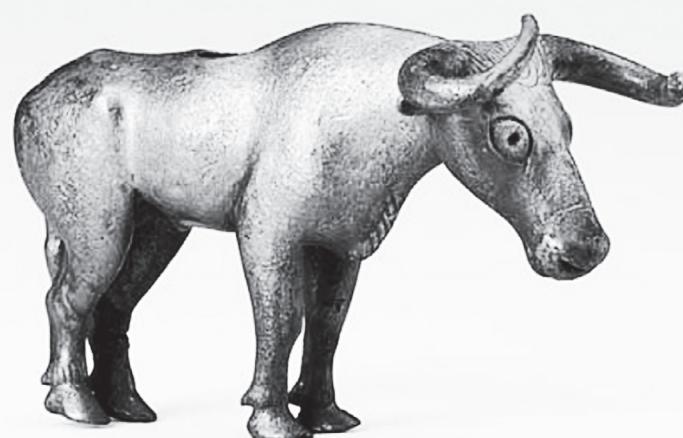
Бэнчіэхэр хъаку-шыкъу зэм-лэужу-шыкъохэр: дышъэм, таажынам, етэ гъэжъагъэм ахшы-кыгъэхэу итэгъэх. Джэрэз ыкчи мыжъо Iэмэ-псымхэр ахэлтыгъэх.

Нахыпэм цыфыр лагъэхэу альятштэгъэп. Джыри ало-ба: «идүнай ыхъожыгъ!» Хъадрыхэ гъомылхэр а лагъэхэм, къо-шынхэм аральхъэштэгъэх, шлон-хэр арагъахъоштэгъ.

Зэгорэм Лэупэк 4 Нурбайрэ сэрырэ Къэзэныкъоякэ зыдэ-щысыштэгъэм мыутээ зэоли заком икъупшхъэхэр къычыдгъо-жыгъагъагъ. Аш хъаку-шыкъу зэмлэужу-шыкъохэр 26-рэ, амфорэ инитү ахэтэу, къегъе-цокыгъагъ.

Ижыкыкіе адыгэхэр лагъэмэ лэшэу ашыщэштэгъагъ. Яягъе къарамыгъэкыжынам пае

Дышъэ ыкчи тыжын цу скульптурэхэр, Ошьадэ Iuашъхъ.

Хэгъэгум иухъумакло и Маф

МэфэкI къэгъэлъэгъонхэм ахэлажьэх

Хэгъэгум иухъумакло и Мафэ фэгъэхыгээ виртуальнэ къэгъэлъэгъонхэм Теклоныгээм и Музей ыклии движениеу «ЮНАРМИЯ» зыфиорэм зэхащагъ.

Адыгэ Республикэм икэлэццыкүхэм ашыгъээ мэфэкI сурэтхэр Теклоныгээм и Музей икэгъэлъэгъонхэм ахагъэхьа гъэх. Цыфхэм нахь агу рихыгъээ сурэтхэр къыхынхэм, ацэ къыраным фэш Интернетыр къызфагъэфедэн фае.

Мэзаем и 20-м нэс сурэтхэм яплыгъэх, аш ыуж осэшхэм макъя арагъэун фае. Ильэси 7 — 10, 11 — 14, 15 — 7 зыныбжхэм яовшагъэхэм якIеух зэфахысыжьышт.

Адыгэ Республикэм культурэмкээ и Министерствэ икъулыкүшшэу, тарих

шэныгъэхэмкээ кандидатэу Теуцожь Нуриет къытиуагъ онлайн шыклем тетэу къэгъэлъэгъонхэм ахэлажьэхэрэм япчагъээ мини 10-м къызэрххувгъэр. Тарихым хэхэгъээ лыхъувхэм, непэрэ лъэхъаным лыгъэ щызезыхъэхэрэм, хэгъэгур къэзыухъумагъэхэм, дээ къулыкүр Урысыем щызыхъхэрэм, зэкъошныгъэм игъэпытэн пыльхэм, фэшхъафхэм афэгъэхыгъээ сурэтхэр къэледжаклохэм ашыгъэх.

Теклоныгээм и Музей ипащэу, Урысыем и Общественни палатэ исекретарь

игуаддээ Александр Школьник изэфхысыжьышт. Адыгэим щыщ къэлэццыкүхэр аш чанэу зэрэхэлажьэхэрэм тегъэгушло, яштыху Урысыем щаонэу тафельдо.

Зэнэкьюкүм икIеух мэзаем и 23-м

**САХЫДЭКЬО
Нурбый.**

Адыгеир шъхъафит зэрашыжьыгъэм фэгъэхыгъ

КъызэкIЭкIУагъэхэп

Москва псынкIеу зыштэнэу гугъэштыгъэ нэмыцхэр къызэтырагъэуцохи, зэкIафэжынхэу зырагъажьэм, Гитлер къигурыгъогъагь охтэ кIэкIыкIе къалэр къызэкIигъехан зеримыльэкIыштыр, мыш бэрэ зэрэшызэоштхэр, тидзэхэм пытахъэ зэрахэлтыр ыкли къызэрэзэкIэмькIоштхэр.

Гитлер идзэхэм ятехники къызэтемиуцоным фэш чыда гъэ бэу ишыкIэгъагь, ар Кавказыр ары зыщыбъотыштыгъэр. Аш къыкIэлъыкIоу Гитлер я 41-рэ директивэ къыдигъэхэр. Аш зэрэджеагъэхэр «Операция Блау».

Директивэм къызэрэшиштыгъэмкээ, Вермахт икочи льэш къыблэ фронтим адзынышь, тидзэхэр зэхагъэтэкъонышь, чыдаагъэр къызыщычлаштырэ чыпIэхэр аубытынхэшь, Кавказ къушхъэш шъхъаэми шъхъа пырыкIынхэу аргыгъ.

Аш пае яхэнэрэ нэмыц льэсдээ дивизиехэм пшъерлыгъ афашигъагь Стalingрад къадзыхъанэу. «Блау» зыфиорэ планыр зыгъэцкIэнэу къыхахыгъагъэхэр нэмыцыдээ зэхэтхэу «А»-р ыкли «Б»-р. Ишэ 1700-рэ, танк 1200-рэ, къухъельэтэ 1640-рэ агъэфедэнхэу ахэм ялагъ, зэопI 900000 хуучтыгъэх. Купеу «А»-м хахъэштыгъэх я 17-рэ дзэмрэ танковэ армиемрэ. Ахэм генерал-фельдмаршалу Вильгельм Лист якомандирыгъ. Темир лъэнэкъом щыгъэх купым генерал-фельдмаршалу Федор фон Бок ишшагъ.

1942-рэ ильэсэм мэзаем и 2-м Стalingрад заом нэмыц дзэхэр щызэхагъэтэкъуагъэх,

тидзэхэмкээ дэгъуагъэп, къаухуурахихи чIэнэгъэшхохэр арагъэшыгъагь. Ар агъэфеди нэмыцхэр къалэхуу Воронеж, Ростов-на-Дону алъэныкъокIэ лылыкотэгъагъэх, нэужум Волгэ ыкли Кавказым зафагъэзэгъагь.

Ростов-на-Дону заштэм ыуж Гитлер ипланэу «Блаур» ыгъэцкIэгъахэу ылъытагъ. Апэрэ директивэм нэмыкI къыкIэлъыкIуагъ, аш операциеу «Брауншвейг» фиусыгъ. Кавказыр зэрэштэхт операцием «ЭдельвейскIэ» еджэгъэх.

Армиеу «А-м» хэтхэм МыекъуаплэкIе идэгъэ къычIэштилэхэр, Грознэр ыкли Баку зэлъаубытынхэр япшъерлыгъ. «Б-м» Стalingрад къызэкIигъеханышь, Астраханьрэ Каспийскэ хымрэ ыштэнхэр игухэлтыгъ.

Фашистхэм тидзэхэр зэхагъэтэнхэшь хыушьом икъухъэцупIэхэр аштэнхэр, аш пае къалэхуу Новороссийскэрэ Tlyapsэрэ псынкIеу зыгъэцкIэхъанхэу гугъэштыгъэх. Джаш фэдэу Стalingрад щыххурэми тещынхъэштыгъэх.

1943-рэ ильэсэм мэзаем и 2-м Стalingрад заом нэмыц дзэхэр щызэхагъэтэкъуагъэх,

ащ лылпытэу псаоу къэнагъэхэм кIаIэжыгъагь. Темир Кавказым итгъээ фашистхэр гузэжъоюу зэкIакоштыгъэх. ЗэопI линиеву «Даховская — Темнолесская — Гумка зыфиорэр я 9-рэ гор-

нострелковэ дивизирем къызэтичи Адыгэим къыфигъэзэгъагь. Пыир щтагъэу ышхъэ зэрэрихыжьыштим пылыгъ. Нэмыцхэр Мыекъуапэ дэкIыжынхэр рагъэжъэгъагь. Нэужум Адыгэ-

им ичыпIэ зэфэшхъафхэр шъхъафит ашыжьыгъэх.

**Иван БОРМОТОВ.
Адыгэ Республикэмкээ ветеранхэм я Совет хэт.**

«Лъэпэчласэр» Японием къышашы

Чышхьашом тет цыфхэм зэкэм апэ мафэу кытфакорэм пэгъокыхэрэр Японием шыпсэухэрэр ары. Ахэр нэбгырэ миллиони 130-рэ мэхүүх.

Тайга Нозаки а къэралыгъом къышхъугь ыкы щэпсэу. Ильэс 19 ыныбжь. Ащ Кавказыр лъэшэу шу ылтэгъугь, икультурэ, ибайнагъэ, ишэн-хабзэхэр шогъашэхъоных. Егъашы ымылтэгъугь чекресхэу (адыгэхэу) а чыгуу щыпсэухэрэм ыгукэ апблагъе хъугъе.

Тайга Нозаки Токио щэпсэу. Адыгэ къашхъохэр зэрегъаша. Клалэм инеклубгью инстаграмм итым ащ къышетхь.

Мы лъехъаным сэр-сэрэу зэсэгъаша. Кавказым ис лъепкхэм абзэхэр, якъашхъохэр, яордхэр. Ахэр Интернетым кысэхых. Ялъепкхэя японцхэу куп зэхэсшагь, клаалехэрши пшашхъохэр аш хэтих. Кавказ къашхъохэр тигуапэу зэтэгъаша. Токио концертэу къащыт-

тихъэрэм «Лъэпэчласэр» ахэтэгъахь. Сэ сшхъэкэсыкхъопсы зэ нахь мыхъумы Кавказым сыклонзу, «Лъэпэчласэр», нэмийк къашхъохэр къэзышхъээр цыфхэр слэгъунхув. Кавказым щыпсэухэрэм якультурэ бай Японием исхэм алъизгъээсным, язгъашэнным сиъаше фэзгъэлорышлэшт.

Сэнаущыгээ зыхэль клалэм тырихъыгэ видеороликхэм ашыюльтэгъу ащ адыгэ къашхъом зэрэштийтуу зыэрэритирэ. Японием щыщ ныбжыкхэхэм саехэмрэ цыхэхэмрэ ашыгъе къашхъохэр къизэраштырэм егъегушо.

Тайга Нозаки Кавказыр угу къэзыгъэкхырэ пшээри егъэльапэ. Зыщыпсэурэ унэм идэпкхэр къамхэмкэ, адыгэ паюхэмкэ, Кавказым ичьюопс

идэхагъэ къэзгэльэгъорэ сурэтхэмкэ гэеклэркагъэх.

«Сэ сырчкерес» ылоу къытхыхэрэм ахэпплэгъошт.

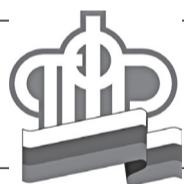
Лы шыпкъе ухуннэу пфэсэо, Тайга, убланнэу, улыннэу, уцыфышиу ыкы шыпкъагын пхэльэе ушциннэу сифай. Тайга ыцлэ Адыгейим щыпсэухэрэм язгъэшнэу згъэгугъагъэ. Гъэзетэу кыдэдгээхъхэрэм ыкы журнэлэу «Родничок Адыгей» зыфиорэм икъэбар къарызгъэхъанэу зысэлом ар лъэшэу гушуягъэ.

Тикьашьо тэ тыгу зэрэрихъырэм фэдэу Тихий океанын ихигэхъунэ чыжъхэм ашыпсэухэрэми агу зэрэнэсыгъэр тигуапэ.

БЭГҮУШЬЭ Mariet.

Пенсиер зыфэдизыштыр оры зыгэ ильыр

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр кэшакло фэхъугъэу ильэс къэс страхованиемкэ пенсиехэр индексацие ашых.

Ильэсүм ащ фэдэ ныбжым нэсигэхэм къаратыштыр сомэ 13128-рэ чапыч 26-рэ хъугъэ.

Мы мазэр къызихъагъэм къышыбулагъэу зы коэффициентым соми 107-рэ чапыч 36-рэ ыуас. Коэффициент пчагъе зэлгээхъштыр цыфым юфшлэлэ чыплер къезитыштыгъем взнос сэу фондым фигъэкуагъэм елтытыгъ.

Балл анахь макэу уилэн фаери гъэнэфагъэ. 2022-рэ ильэсүм пенсиер зыфагъэзпышхэм 23,4-рэ рагъэкхүгъэн фаэу щыт, къыкэлтылкошт 2023-м пенсиер зыфагъэзпышхэм анахь макэу балл 25,8-рэ зэуагъэлгээн фэе.

Ильэсүм балли 10 нахьыбэ зэрээзумыкээрэри пенсиер зыпэ ильхэм ашэннэу щыт. Пенсиехэмкэ шокл зимиэ страхование къыххыгъэ взносхэмкэ ар къизэлокэ. Зэрэхъурэмкэ, лэжэепкэ гъэнэфагъэу цыфым къыратырэм шлокыгъэу къигэхъагъэм пае взносэу. Пенсиехэмкэ фондым агъакорэм зыпари зэлигъаклэрэп, ар непэ пенсионерэу щыгэхэм илпилэгъя штохъе.

Пенсиехэм алъэныкъок э фитынгъэу цыфым илэр зэхээ фондым интернет нэхъор байх. Унэе «лицевой счетым» икъэбар къызылорэ тхылти (выписка из лицевого счета) аш ыпкэ хэмийльэу къипхын

Мыгъэ инфляциер зэрэдэкуа-ерэр къыдэлтыгъэу, тэгээхээ-гоно пенсиехэр къэралыгъом къытэгъэх. Проценти 5,9-рэ къяххуагъэу щылэ мазэм и 1-м къышыублагъэу къатыгъ. Нэужым къэралыгъом ипащэ иунашхъокэ джыри проценти 2,7-кэ мэзэм и 1-м индексацие ашыгъ.

Страхование мкэ пенсиер зэпстэумки процента 8,6-кэ къаалетыгъэу мэхъу. Гүшүйэм пае, сомэ 15000 нахьыпкэ къызфактоштыгъэм ипенсие щылэ мазэм и 1-м сомэ 15885-рэ хъугъэу, ятонэрэу къызыха-гъахьом сомэ 16290-м нэсигъ. Гуртымкэ льтагъэу, Урысы-

ем къышатырэ пенсиер сомэ 19000 хъугъэ.

Финансхэм ягъэорышлан фэгъээзгээ специалистхэм къызэрорэмкэ, цыфым пенсиону фагъээнэфэштыр зыфэдизир ежь-ежырэу къылтытэн ылтэгъешт. Пенсием гъэнэфагъэу зылахь и, пенсионнэ коэффициентэу (баллу) физэлгэагъэр, ахэм япчагъэ аш хэхъожошиш, пенсионер къагъэс. Гъэнэфагъэлахьир зэкэмэ эзфэдэу афагъэуу. Мэзэм и 1-м къышегъэ-жагъэу ар сомэ 6564-рэ чапыч 31-рэ зэрэхъурэр. Ильэс 80-м зынбжь нэсигъхэм нахьыпкэ къаратыштыгъэм аш фэдиз фыхагъахъорэр. Мы

пльэкьшт. Джаш фэдэу ахэр къэралыгъо фэло-фашлэхэмкэ порталыр къызфэбгээфедэзи зэбгэшэн пльэкьшт, МФЦ-м укюми хуушт.

Зэрэхъурэмкэ, цыфыр юфшлэлэ шаткыгъэу лэжэхъагъэм, къыгэхъагъэр «конвертным дэмйльтыгъэм», ильэс юфшлэхъэр бэу илэмэ ыкы ипенсие зыщызэукирэм ынаалэ тетыгъэм, страхование мкэ пенсие тэрээ Ѣыгугын ылтэгъшт. Ау, специалистхэм къызэрорэмкэ, ахэм язакъоп ежь-ежырэу ипенсие хигъэхъоным пае амалэу илэр.

Гүшүйэм пае, цыфым зынбжь нэсигъэ пае къэмнэу, нахь зыпэ ильхэм ашэннэу Ѣыт. Пенсиехэмкэ шокл зимиэ страхование къыххыгъэ взносхэмкэ ар къизэлокэ. Зэрэхъурэмкэ, фэдитлукэ нахьыбэу фагъээфэшт.

Кэлэцлык къызфэхъугъээным исабый ынбжь ильэс мэхъуфэкэ лъыпльагъэм, 1,8-рэ баллэу илэ мэхъу, яшэнэрэ сабый къызфэхъугъэм 5,4-м ибалхэр нэсих. Кэлэцлык къызфэхъугъээным ари мышлхэхэм къахеубытэ. Дээм куулык у шызыхыгъэм ильэсүм 1,8-рэ баллэу фагъэнафэ.

Цыфым ежь ишлонгионгыгъэ-кэ взносхэр Пенсиехэмкэ

фондым фигъэхъыхэми, пенсие хэхъошт.

Джааш фэдэу шуушэн фэе: мы ильэсүм страхованиемкэ пенсиер зыфагъэнэфэшхэм взносхэр фатызэ ильэс 13-м къышымыкэ юфшлэлэм ытыгъэн фэе (страховой стаж), 2024-рэ ильэсүм ахэр 15-м къышыкхенхэу Ѣытэп. Мынхэр зэхэбгээхъаклэ хууштэп, ильэс юфшлэхъэр (трудовой стаж) илээхээ икъурэп, страховой стажыр ибгъэхъугъэу, страхованиемкэ взносхэр пфатыгъэн хэ фэе.

Зыгарэки юф зымышагъэу и взносхэр зыфамытгъэхэми пенсии къонхэу фитынгъэ я, ау гъэнэфэгъэ ныбжым ильэс 5 ехъумэ ахэр ахэм пенсиер зафагъэлсыштыр. Къаратыштыр социалнэ пенсий.

Дээм куулык у шызыхыгъэхэм, къэралыгъо куулыкшэхэм пенсиер нэмийк къафалтытэ. Псауныгъэмкэ зэрар къэзыхырэе ё Ѣынгэгъю юфшлэлэ ытыгъэхэм, Темырьшилэхъэм, аш зипсаунгыгъэ хэзэлжэхъэхэм аныбжь нэмысызэ пенсиер агъэлсынэу фитынгъэ я. Гүшүйэм пае, дээм куулык у шызыхызэ шьобж тешажьэ хуугъэмэ, нахьыжъэу пенсии къонхэу Ѣытэгъшт.

Джааш фэдэу ныбжым нэмийгъэу пенсием къонхэу фитынгъэ къезитырэ сэнхэхъатхэр Ѣытэх. Сабынэз зыглурэ бзыльфагъэхэм аш фэдэ амал я.

Шыгу къэтгээхъяа, 2022-рэ ильэсүм пенсием къоштхэр бзыльфагъэу ильэс 56,5-м, хуульфагъэу 61,5-м зынбжь нэсигъэхэр ары.

**Зыгъэхъазыргыгъэр
ХҮҮТ Нэфсэг.**

Олимпиадэ джэгунхэр

Дышьэр, тыжыныр...

Олимпиадэ джэгунхэу Пекин щыклохэрэм Анна Щербаковам дышъе медалыр фигурнэ катаниемкэ кыащихыгъ.

Лъэрычъэ спортым пыщэгъэ тибзыльфыгъэхэм тагъэгушо.

Анна Щербаковар спортышом щыцэрьу. 2021-рэ ильэсем дунаим изэнэхъокьу алэрэ чытпээр кыышыхыгъ, хэгъэгум ихэшыпкыгъэ командэ хэтэу алэрэ чытпээр кыфагъэшьшошагъ. Европэм изэнэхъокьу гьогогуи 2 тыжыныр кыышыхыгъ.

А. Щербаковам итренерхэр: Этери Тутберидзе, Сергей Дудаков, Даниил Глейхенгауз.

А. Щербаковар 2004-рэ ильэсем, гъэтхапэм и 28-м Москва кыышыгъу.

Пекин шүкіэ зыгу къэкъижыщхэм ашыщ Александра Трусовар. Фигурнэ катаниемкэ Олимпиадэм ятлонэрэ чытпээр кыышыхыгъ. Япониес спортсменкэу Каори Сакамотэ джэрэвир кыырихыгъ. Спортышом щызэльашаэрэ Камила Валиевам Олимпиадэм хагъеунэфыкыре чытпэ кыышымыхыгъеми, илэпэлсэнэйнгъекэ кахащыгъ, игъэхъагъэхэм ахигъэхъончуу фэтээ.

Олимпиадэ джэгунхэр мэзаем и 20-м Пекин щаухыщых. Зэнэхъокьум иаужырэ мафэхэм лъэрычъэ спортымкэ, хоккеимкэ, нэмийхэмки зэлукэгъуяр яшьтых.

Тиконцертхэр

Лыхъужхэм орэд къафаю

Хэгъэгум иухумакло и Мафэ фэгъэхыгъэ пчыхъэзэхахъэр Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние щыкыугъ.

Композитор цэрийхэу Д. Шостакович, Н. Богословским, М. Исаковским яорэхдхэмкэ концертыр кызызэуяхыгъ. Зэхахъэр зезищэгэ Татьяна Резниченком орэхдэм ятарихъ кыыгыатээ, зэгъэшэн гъашэгъонхэр яшыгъэх. Орэхдымрэ лъэхъанымрэ зэрээпхыгъэхэр кыихигъэшыгъ, композиторхэр хэгъэгум зэрэфусагъэхэм мэхъэнэ ин ритыгъ.

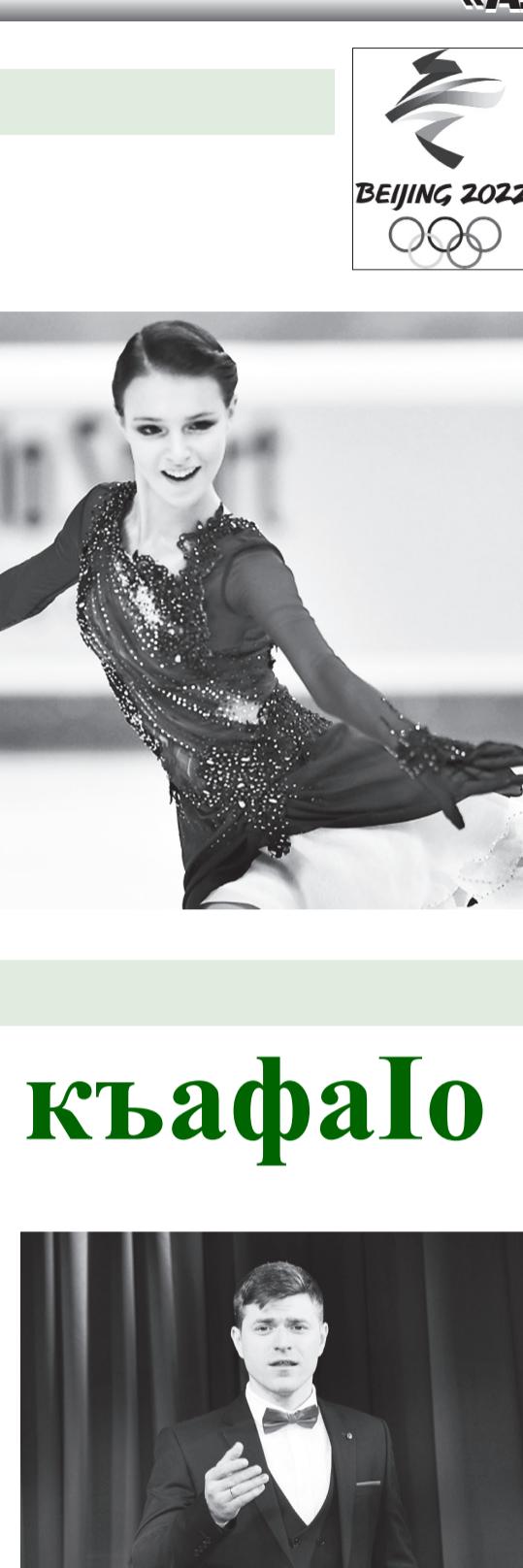
Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние изэххээлэпэл цыкыу кыщатыгъе концерт хэрэглэхээр яшыгъэшыгъ. Кинофильм-

хэм ахэт орэдхэр, ашыжынчырэ произведениехэр гум къегущыкыых. Ным, къэээкь пшъешэе нэшүцим, хым къулькуур щызыхырэм, фэшхъяфхэм афэгъэхыгъэхэр бэшлагъэу концертхэм ашызэхэтэхых, жыхъухэрэп.

М. Таривердиевым ысыгъэу «Мгновение» зыфиорэр кинофильмхэм ашызэхэтхыгъ. Дунээ зэнэхъокьум илауреатэу Сергей Пособиловым флейтэмкэ орэдышшор къабзэу кыыригъэуягъ. Адыгэ Республиком инароднэ артисткэу Нэгъой Маринэ класикэм хэхъэгээ произведениехэр, зэльшашэрэ орэдхэр кыыгыатээ.

Дунээ зэнэхъокьухэм ялауреатхэу Сергей Трутневымрэ Туцожь Бэлэрэ зэгъусэхэу шүүлэгъу орэдхэр кыхадзагъэх.

Татьяна Резниченком тарихъ къэбархэр кызызэриотагъэхэм зэхахъэр кыгъебаигъ. Адыгейм щыщхэр Хэгъэгэ зэошхом, лъэпкэ зэфэшхъяфхэр Ленинград икъеухъумэн зэрэхэлэжьагъэхэм, тичыпэгъу дээхэгээхэм лъыгъэуягъе Ленинград щызэрхъягъэм, саугьетэу афагъэуцугъэм ар къатегущыагъ.

Советскэ Союзым и Лыхъужхэу Андырхье Хъусен лыгъэу зэрихъагъэмкэ непи кызызэрэхтээм, Советскэ Союзым итхаклохэу Хэгъэгү зэошхом хэлжэхъагъэхэм, Адыгейм щыщхэм Т. Резниченком ягугъу кыышыгъ, Андырхье Хъусен хэгъэгум итхаклохэмкэ азэр Советскэ Союзым и Лыхъужхэу щытхъуцэ кызызэрэфаусыгъээр кыыхигъэшыгъ.

Къ. Жанэм игушыгъэхэм атхыгъэу И. Светловская и ысыгъэе орэдэу Хъ. Андырхье и Фэгъэхыгъэр Нэгъой Маринэ, Сергей Трутневым, Туцожь Бэлэр адыгабзээ, урсынбзээли кыаугаагъ.

«Мыекъопэ вальс» зыфилю У. Тхъабысным ысыгъэми орэдэлохэм тырагъэдээгү. Набээко Бэлэр форепианэмкэ, Сергей Пособиловыр флейтэмкэ къадежуягъэх.

А. Новиковымрэ А. Шведовырэ зэдуусыгъэрэ орэдэу пшъешэе кыупцэм фэгъэхыгъэр, «Пшашаахъэр, тэ шүүкүйтаж» зыфилю Сергея Трутневым артист нэшанхээр ыгъэфедэхээса үзүэпшээ кыыуагъэх. А. Пахмутовам ыкы Н. Добронравовым яорэдэу «Зачарованная даль» зыфиорэмкэ артист хэм пчыхъэзэхахъэр аухыгъ.

Орэдир щыненгъэм зэрэшьшыр, цыфым ипсэүкэ зэрэхэтир артистхэм зэхахъэм кыышагъэлэгъягъ. Хэгъэгү зэошхом ильхэхан тидээхэлхэм орэдир ягъогогуу. Джырэ лъэхъан кулыкуур зыхырэ дээхэлхэм нахыхжхэм щысэ атырахызэ хэгъэгур къаухъумэ, мамыр псуукээр агъэптыгъ.

Купым ихудожественэ пацэу Вера Пособиловам кытигуагъ концерт зэфэшхъяфхэр мыгъэ кызызэрэтихъэр. Къэралыгъо гъэспыкэ илээ Адыгейрэ зыгсэурээр ильэсэ 100 зэрхъурэм фэгъэхыгъэ юфхъабзэхэм чанэу ахэлжээштых.

Зэхээшагъэр ыкы кыыдэзыгъэйхээр:
Адыгэ Республиком лъэпкэ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашын-псэурэ тильэпкэ-гъухэм адярьи эзпхынгъэхэмкэ ыкы къэбар хъутгъэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшийэр:
385000,
къ. Мыекъупэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кэ заджэхэрэ тхавапхэу зипчъагъекэ 5-м емыхъухэрэар ары. Сатырхэм азығату 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэ шытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэклигъэхээжийх.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урсын Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телевиджентхэмкэ ыкы зэлтын Исыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэрэшап, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъупэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклэхэмкэи
чиагъэр
4646
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 327

Хэутын узшыгъэхээр щыт уахътэр
Сыхытэр 18.00
Зышхаутыгъэхээр
уахътэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шхъыгъэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхъыгъам
игуадээр
Мэшлээхэо
С. А.

Пшъэдэхъыгъ
зыхырэ секретарыр

ЖакИмыкъо
А. З.